

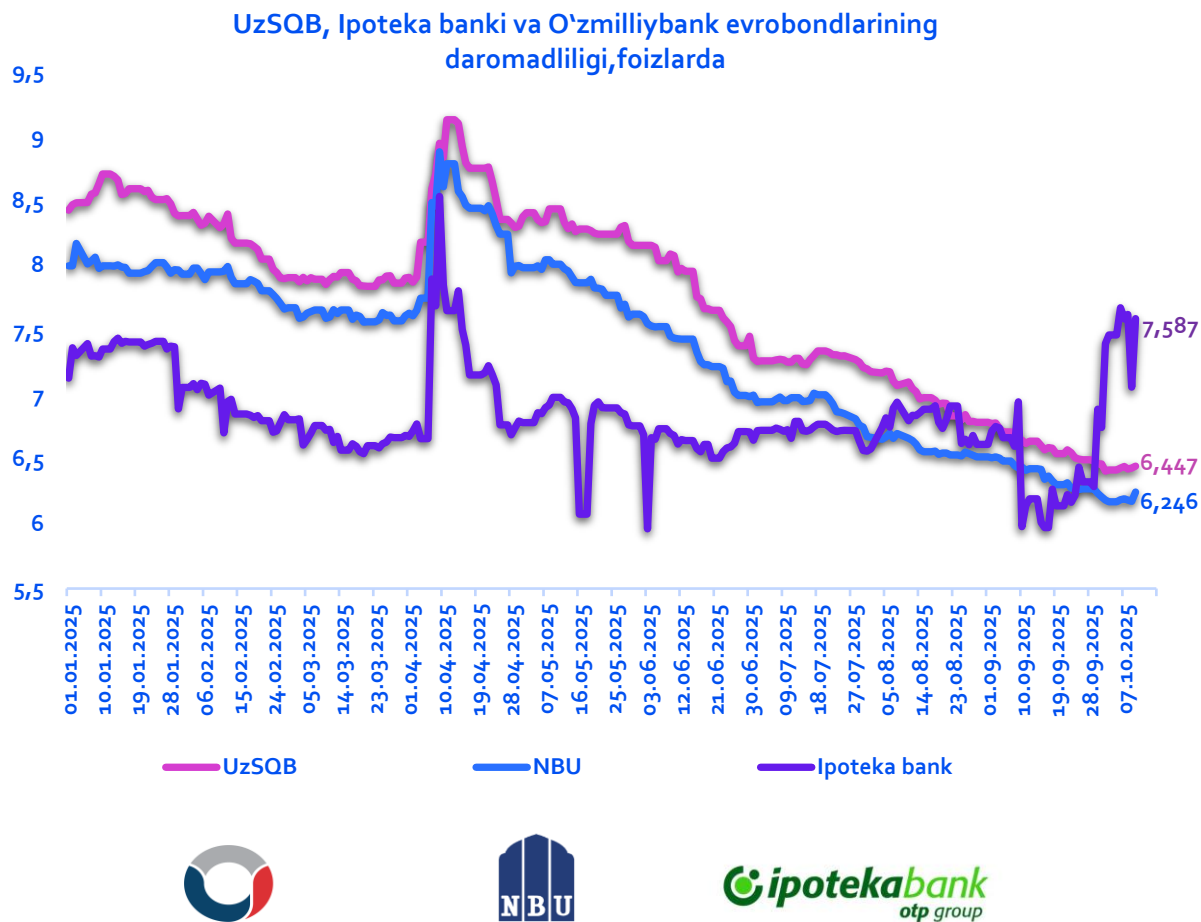
Jahon va moliya bozorlariga oid sharh

13 oktabr, 2025 yil

Bankni strategik rivojlantirish
departamenti

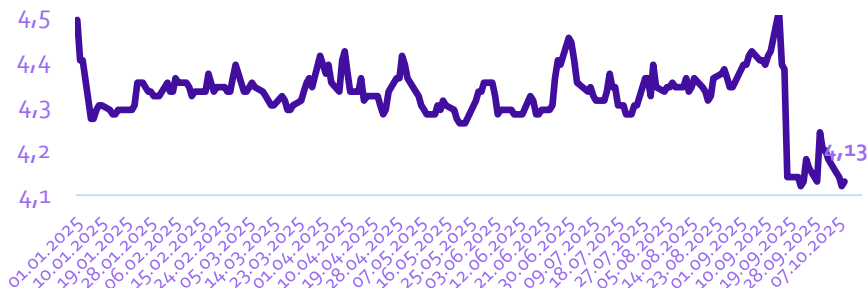
SQB, Ipoteka va NBU evrobondlarining daromadliligi (2025-yil 1 yanvar-13 oktabr, Bloomberg ma'lumotlariga ko'ra)

- 2024-yilning yozida SQB Londondagi fond birjasida xalqaro obligatsiyalarni joylashtirdi. Savdolarining birinchi kunida ularning daromadliligi 9,362%ni tashkil etdi.
- SQB obligatsiyalarining daromadliligi o'tgan hafta boshida 6,433% darajasiga yetdi. Haftaning oxiriga kelib esa bu ko'rsatkich ko'tarildi va 6,447% ni tashkil etdi. Yil boshidan buyon daromadlilik 6,408% – 9,126% gacha o'zgarib turdi.
- O'tgan hafta NBU evrobondlarining daromadliligi 6,187% darajasida bo'lgan. Haftaning yakunida daromadlilik ko'tarilib 6,246% ni tashkil etdi. Yil boshidan buyon bu ko'rsatkich 6,171-8,878% gacha o'zgarib turdi.
- O'tgan hafta Ipotekabank evrobondlarining daromadliligi 7,671% darajasida bo'ldi. Biroq, haftaning oxiriga kelib daromadlilik pasaydi va 7,587% ni tashkil etdi. Yil boshidan buyon daromadlilik 5,962% – 8,533% gacha o'zgarib turdi.

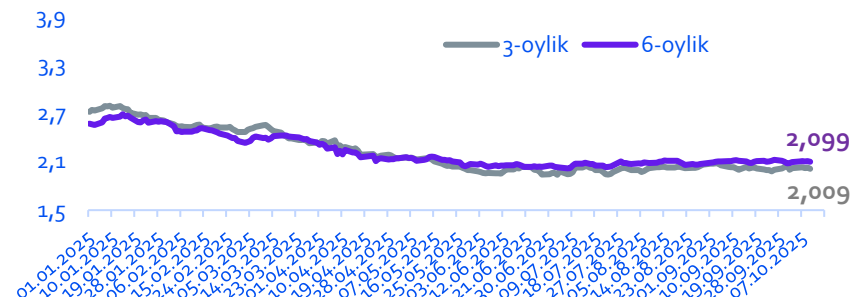
SOFR va Euribor AQSH va Yevropadagi banklararo kreditlar bo'yicha o'rtacha foiz stavkasi

SOFR dinamikasi

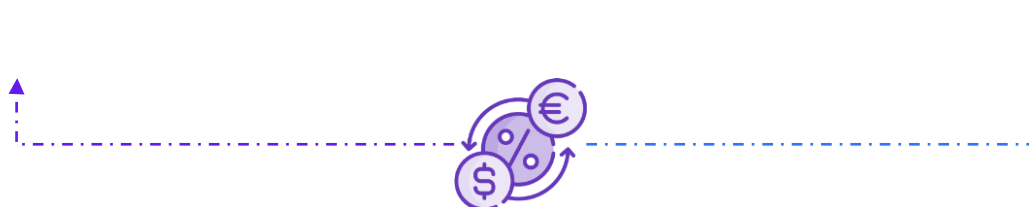

Yil boshidan buyon SOFR stavkasi 4,12-4,51% atrofida barqaror bo'lib turmoqda. Haftaning boshida SOFR stavkasi 4,15% ni tashkil etdi, haftaning oxiriga kelib esa u biroz pasayib, 4,13% ga yetdi. Bu bozor likvidligi va monetar siyosatdagi kutilmalarning o'zgarishlarini ko'rsatadi. Federal rezervning foiz stavkalari bo'yicha pozitsiyasi SOFR stavkasi darajasini belgilashda davom etmoqda. Siyosiy o'zgarishlar kutilmalari stavkada kichik o'zgarishlarga olib kelishi mumkin.

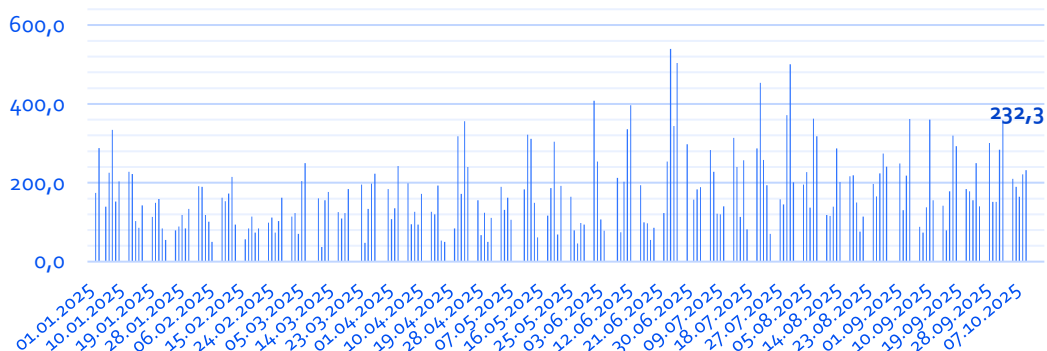
Euribor dinamikasi

Euribor kutilganidan tezroq pasaymoqda. Yevropa Markaziy banki foiz stavkasini tez sur'atlar bilan kamaytirishni davom ettirmoqda. Buning sabablaridan biri – inflyatsiyaning pasayishi. Yevropadagi ko'plab ipoteka kreditlari bog'langan Yevropa banklararo stavkasi (Euribor) o'tgan haftaning boshiga kelib 2,009% (3 oylik) va 2,099% (6 oylik) darajalariga tushdi. 2023-yilning oktyabr o'rtalarida foiz stavkasi 4% dan oshgan edi. Euribor stavkasining tarixdagi eng yuqori darajasi 2008-yilning qishida qayd etilgan bo'lib, u deyarli 5,5% ni tashkil etgan. Yil boshidan buyon maksimal ko'rsatkichlar 2,685% (6 oylik) va 2,789% (3 oylik) ni tashkil etdi.

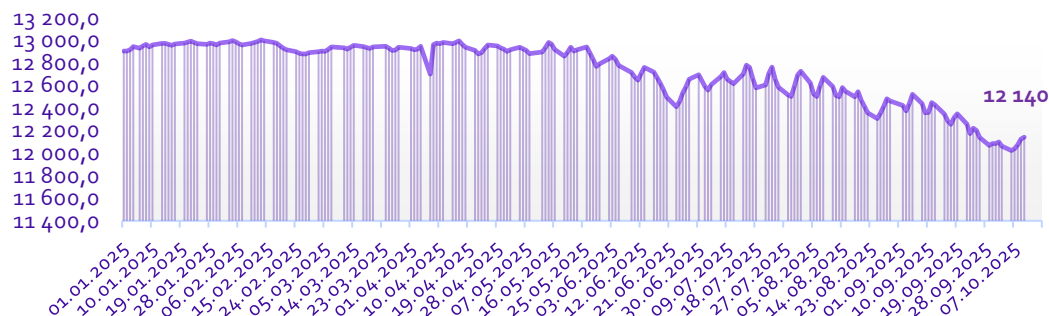

O'zbekiston Respublikasi valyuta birjasidagi savdo hajmi, mln dollar

- ✓ O'tgan hafta valyuta birjasidagi savdo **1017,5** million dollarni tashkil etdi, bu o'tgan haftaning savdo hajmiga nisbatan **229,6** million dollarga kamroq.
- ✓ O'tgan haftaning boshida milliy valyutaning dollarga nisbatan maksimal kursi **12 022** so'mni tashkil etdi, keyin haftaning oxiriga kelib ko'tarilib **12 140** so'mga yetdi.
- ✓ Har yili so'm o'rtacha **3,5-4,5%** ga devalvatsiyaga uchraydi, 2023-yildan tashqari (**9,77%**), bu holat Rossiya valyutasi devalvatsiyasi eksport tushumlari kamayishi va mehnat migrantlarining pul o'tkazmalari bilan bog'liq edi. Joriy yil boshidan buyon revalvatsiya **5,92%** ni tashkil etdi.

Dollarning so'mga nisbatan almashinish kursi

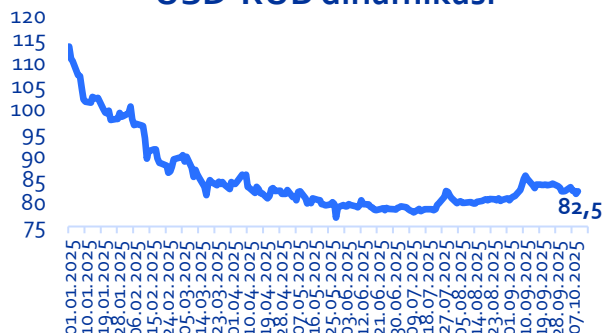

13.10.2025 yil holatiga ko'ra, aholi uchun dollar sotib olishda eng foydali kurs **Octobank**da qayd etilgan— **12 150** so'm. Boshqa banklarda esa kurs **12 160–12 210** so'm atrofida o'zgarib turdi.

Aholi uchun dollar sotish bo'yicha eng foydali kurs **Hamkorbank**da qayd etilgan – **12 110** so'm. Boshqa ko'plab banklarda esa kurs **12 085 –12 100** so'm atrofida bo'lgan.

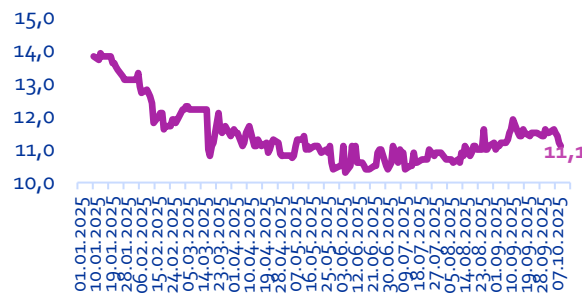
USD-RUB dinamikasi

➤ Rubl barqarorligini saqlab qolmoqda

2025 yil oktabr oyining boshlarida dollarning rublga nisbatan kursi 82–83,4 rubl oralig'ida o'zgarib turdi. 6 oktabrda kurs 83,4 rubl darajasida bo'ldi, so'ngra 9 oktabrga kelib asta-sekin 82,0 rublga tushdi. 10 oktabrda kurs biroz oshib, 82,5 rublga yetdi. Ushbu o'zgarishlar tashqi va ichki omillar, jumladan energetika resurslari narxlar hamda geosiyosiy vaziyatning ta'siri ostida me'yoriy o'zgaruvchanlikni aks ettiradi. Umuman olganda, rubl ushbu diapazonda barqarorlikni saqlab qolgan bo'lib, valyuta bozorida talab va taklif o'rtasidagi muvozanatni namoyon etdi.

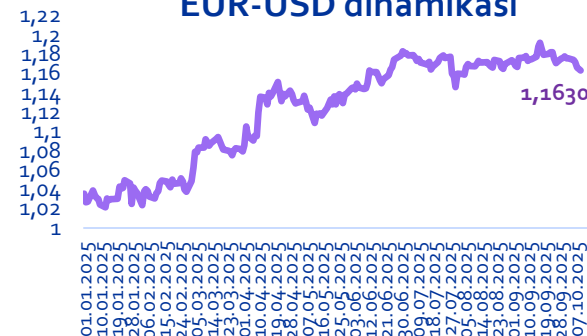
RUB-YUAN dinamikasi

➤ Rublning yuanga nisbatan kursi mustahkamlanish tendensiyasini ko'rsatmoqda

2025 yil 6 oktabrdan 10 oktabrgacha bo'lgan davrda rublning Xitoy yuangiga nisbatan kursi sekin-asta mustahkamlanishni ko'rsatdi. 6 oktabrda kurs 1 yuanga nisbatan 11,6 rublni tashkil etgan bo'lsa, 10 oktabrgacha 11,1 rublga tushdi. Bu kursning pasayishi rublning yuanga nisbatan bir hafta davomida mustahkamlanganini anglatadi. Bu o'zgarishlar jahon bozorlaridagi tebranishlar hamda Rossiya va Xitoydagi iqtisodiy va siyosiy omillarning ta'siri bilan bog'liq bo'lishi mumkin. Umuman olganda, ko'rib chiqilayotgan davrda rublning yuanga nisbatan kursi mustahkamlanish tendensiyasini ko'rsatmoqda.

EUR-USD dinamikasi

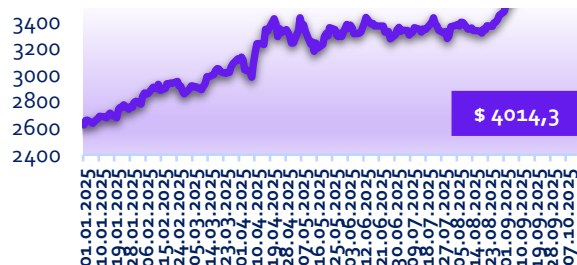

➤ EUR/USD kursi oktabr boshida barqarorlikni saqlab qolmoqda

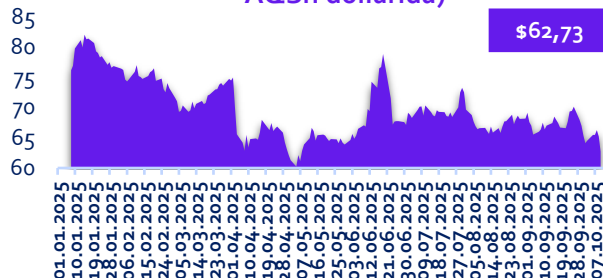
2025 yil 6 oktabrdan 10 oktabrgacha bo'lgan davrda yevroning AQSh dollariga nisbatan kursi barqaror pasayish tendensiyasini namoyish etdi va 1,1741 dan 1,1630 gacha tushdi. Ushbu o'zgarish amerika valyutasining evroga nisbatan sekin-asta mustahkamlanayotganini ko'rsatadi, bu esa joriy makroiqtisodiy omillar va pul-kredit siyosati bo'yicha kutishlar fonida yuz berdi. Yevro kursining pasayishi turli omillar, jumladan Yevrozon va AQShning iqtisodiy ko'rsatkichlari hamda jahon moliya bozorlaridagi kayfiyatni shakllantiruvchi geosiyosiy voqealarning ta'sirini aks ettiradi.

Asosiy xom ashyo tovarlari narxlariga oid tahlil

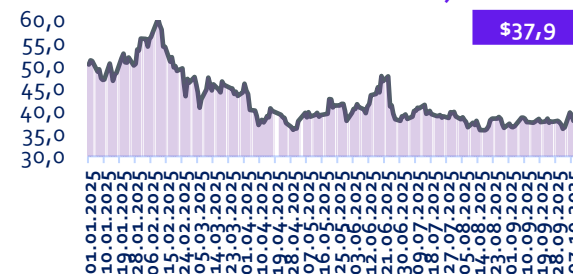
Oltin narxlari dinamikasi
(bir untsiya uchun,
AQSh dollarida)

Brent nefti narxlari dinamikasi
(bir barrel uchun,
AQSh dollarida)

TTF gaz narxlari dinamikasi
(megavatt-soat uchun,
AQSh dollarida)

➤ Oltin narxlari rekord darajaga yetdi

Oltinning narxi bir unsiya uchun 3,937,9 dollarga keskin oshishi global noaniqlikning kuchayishi sharoitida oltinning «tinch qochqin» sifatidagi rolining ortayotganini aks ettiradi.

Ushbu o'zgarishning asosiy sababchilari — geosiyosiy taranglikning kuchayishi va davom etayotgan iqtisodiy inqiroz bo'lib, ular investorlarni kam xavfli aktivlarga kapital o'tkazishga undamoqda. Ayniqsa, oltin narxlarining shunday tez o'sishi — hatto beqaror bozorlar uchun ham noyob holat bo'lib, joriy omillarning kuchini ta'kidlaydi.

Biroq, kelgusidagi dinamika ko'plab omillarga bog'liq bo'ladi: geosiyosiy rivojlanishlar, makroiqtisodiy ko'rsatkichlar va markaziy banklarning siyosati.

➤ Brent nefti barreli \$64,53 da savdo qilmoqda va haftani yo'qotish bilan yakunlamoqda

2025 yil 30 sentyabr kunining ikkinchi yarmida neft narxlari OPEK+ guruhining ishlab chiqarishni oshirish rejalari hamda Iroq Kurdistonidan neft eksportining qayta tiklanishi sababli pasaydi.

Ushbu yangiliklar jahon bozorida taklif ortishi kutilayotganidan dalolat beradi. Bozorga bosim OPEK+ a'zolarining ishlab chiqarishni ko'paytirish rejalari haqidagi bayonotlari ortidan kuchaydi. Shuningdek, 2,5 yillik tanaffusdan so'ng Turkiya orqali Kurdistondan neft eksportining qayta tiklanishi bozor tomonidan e'tiborga olindi — vaqtinchalik kelishuv tufayli ilgari mavjud bo'lgan to'qnashuv hal qilindi va neft quvur orqali oqishni boshladi.

➤ Yevropada gaz narxlari barqaror

2025 yil 29 sentyabrdan 3 oktyabrgacha bo'lgan davrda gaz narxlari pasayish tendensiyasi kuzatildi. Masalan, 29 sentyabrda megavatt-soat uchun narx 37,8 dollarni tashkil qilgan bo'lsa, 2 oktyabrga kelib u 36,1 dollarga tushib, 4,5% ga kamaydi. 3 oktyabrda esa narxlar biroz tiklanib, 36,4 dollar darajasiga yetdi.

Ushbu dinamikani yumshoq ob-havo sharoitlari, isitishga bo'lgan talabning kamayishi hamda bozordagi barqaror taklif kabi omillar shakllantirmoqda. 3 oktyabr kuni kuzatilgan kichik narx o'sishi vaqtinchalik tuzatish yoki talab hamda taklifdagi mahalliy o'zgarishlarni ko'rsatishi mumkin.

Yangiliklar

Sberbank Moskva shahrida firibgarlikka qarshi kurashish uchun sun'iy intellektni joriy etmoqda

2025 yil oktyabr oyida Sberbank yangi sun'iy intellekt asosidagi tizimni ishga tushirdi. Ushbu tizim tranzaksiyalarni real vaqt rejimida tahlil qiladi va shubhali operatsiyalarni avtomatik ravishda aniqlaydi, bu esa mijozlarning xavfsizligini oshiradi.

Germaniya 8-umumjahon raqamli bank ishi sammitiga tayyorlanmoqda

2025 yil 16–17 oktabr kunlari Berlin shahrida 8-umumjahon raqamli bank ishi sammiti o'tkazilishi rejalashtirilgan. Tadbirda yetakchi mutaxassislar hamda bank va fintech sektorlarining vakillari yig'ilib, raqamli moliyaviy xizmatlarning kelajagi, yangi texnologiyalarni joriy etish va ma'lumotlar xavfsizligini oshirish masalalarini muhokama qilishlari kutilmoqda.

Turkiya banklari yagona raqamli identifikatsiya tizimini yaratish uchun birlashmoqda

2025 yil oktabr oyida Turkiyaning yetakchi banklari — Türkiye İş Bankası, Garanti BBVA va Akbank — mijozlarni identifikatsiyalash jarayonini tezlashtirish va xavfsizlikni oshirish maqsadida yagona raqamli ID-tizimini yaratish bo'yicha qo'shma loyihani e'lon qildilar.

Qozog'iston Xalq Banki markaziy bankning raqamli valyutasini (CBDC) sinovdan o'tkazmoqda

Qozog'iston markaziy banki 2025 yil oktabr oyida raqamli milliy valyutani joriy etish bo'yicha pilot loyiha boshladi. Ushbu loyiha to'lovlarning samaradorligini oshirish va moliyaviy inklyuziyani kengaytirishga qaratilgan.

